

Arapaima

door P. van der Heijden, Internationaal Agrarisch Centrum, Wageningen-UR

De arapaima (*Arapaima gigas*, ook wel paiche of pirarucu genoemd) is een zoetwatervis die in Zuid Amerika in het Amazone stroomgebied leeft. In de strijd om de titel "s werelds grootste zoetwatervis" moet de arapaima waarschijnlijk alleen de grote Beloegea steur uit de Kaspische zee voor laten gaan. De arapaima kan wel 4 m lang worden en over 200 kg zwaar worden.

De arapaima leeft in meren en traag stromende rivieren. Zijn voedsel bestaat uit allerlei kleine dieren en vis. De arapaima kan in zuurstofarm water overleven door zuurstof uit de lucht op te nemen. Via de zwemblaas wordt de zuurstof in het bloed opgenomen. De arapaima kent een vorm

van broedzorg: na het uitkomen blijven de larven en jonge vissen nog enkele dagen als een wolk in de buurt van de kop van de moeder zwemmen.

De arapaima is een smakelijke vis met een uitslachtpercentage van 57%. De filets hebben geen lastige intramusculaire gratten. Omdat de vis op de markt een goede prijs opbrengt wordt hij in Brazilië en omliggende landen intensief bevestigd (o.a met de harpoen). Deze reus van de Amazone is daarom op veel plaatsen schaars geworden of verdwenen, en de vis komt op de CITES lijst van bedreigde soorten voor. (CITES = Conventie over internationale handel in bedreigde planten- en diersoorten). Dit bracht Braziliaanse onderzoekers er 20 jaar geleden al toe onderzoek te starten naar de kweek van deze vissoort.

De teelt is echter mede door het gebrek aan pootvis nog niet goed van de grond gekomen. Het lijkt er op dat pas de laatste paar jaar meer bedrijven en program-

Een meer dan 150 kg wegende arapaima. Foto: Jean-Francois Helias

ma's serieus de arapaima-teelt ter hand hebben genomen.

Gebrek aan pootvis

De teelt van arapaima gebeurt in vijvers en drijvende kooien. In vijvers zijn producties van 10 ton per ha per jaar gehaald. De vis is niet kannibalistisch en groeit snel. Met drijvende pellets met een eiwitgehalte van 40% of meer groeiden pootvissen in één jaar in drijvende kooien uit tot een gewicht van 10 tot 15 kg. Voor vissen kleiner dan 1 kg wordt in drijvende kooien een dichtheid van ca 25 dieren/m³ aangeraden. Net zoals bij een aantal andere soorten het geval is bleek dat vissen bij een lagere dichtheid (10-20/m³) een hogere voederconversie (1 á 1,2) te hebben dan wanneer vissen in een hogere dichtheid (25 dieren/m³) werden gehouden (0,8 á 1,0). Mede door zijn vermogen zuurstof uit de lucht op te nemen zijn dichtheden tot 150 kg/m³ in drijvende kooien mogelijk gebleken.

Routinematige voortplanting van de arapaima is nog moeilijk en dit lijkt de grootschalige productie van pootvis en verdere uitbreiding van de teelt in de weg te staan. Als dit probleem echter is opgelost zal de teelt van deze soort in Zuid Amerika en mogelijk ook daarbuiten zeker een snelle vlucht gaan nemen.

Bronnen:

1. F. Alcantara et.al.(2004) Pond culture of *Arapaima gigas* in the Peruvian Aamazon. World Aquaculture, Vol. 35, no 1: p 45-46.
2. B.A. Sagratzki Caverro et. al. (2002) Pirarucu show promise for cage aquaculture in Amazon region. Global Aquaculture Advocate, October 2002, p 59-60.

Grote arapaima gevangen door sportvissers. Foto: Jean-Francois Helias

Trotse sportvissers met 60 kg zware arapaima. Foto: Jean-Francois Helias

Kop van een arapaima. Foto: Jean-Francois Helias